

2/4 023

Aan

Minister van SZW

nota

Beleidsreactie Publicatie Algemene Rekenkamer: 'Focus op onveilige arbeidsomstandigheden'

TER BESLISSING

Datum
22 maart 2024

Onze referentie

Bijlage(n)
2

Aanleiding

- De Algemene Rekenkamer (AR) heeft 10 oktober 2023 het rapport 'Focus op onveilige arbeidsomstandigheden' gepubliceerd (bijlage). In dit rapport wordt ingegaan op ondermelding van arbeidsongevallen en recidive.
- De vaste Kamercommissie Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft om een beleidsreactie op dit rapport verzocht. Met deze brief komt u aan dit verzoek tegemoet.
- De reactie is geschreven door de directie G&VW, met input van en afgestemd met de Nederlandse Arbeidsinspectie en de directie FEZ.

Geadviseerd besluit

We adviseren u akkoord te gaan met de beleidsreactie en deze te ondertekenen.

Kernpunten

Bevindingen AR

- Belangrijke aanleiding voor het focusonderzoek is dat jaarlijks 200.000 werknemers slachtoffer zijn van een arbeidsongeval. Daarbij gaat het om ongevallen met en zonder verzuim (CBS 2023). In de Arbovisie gaat het om arbeidsongevallen met verzuim. Dat betreft 100.000 ongevallen per jaar.
- De AR oordeelt positief over de Arbeidsinspectie. De afwegingen die de Arbeidsinspectie maakt, zijn volgens de AR onderbouwd, zowel voor actief en reactief toezicht. De AR is ook positief over de opvolgingscriteria, het proces en de informatiesystemen.
- Er zijn volgens de ARK twee belemmeringen voor effectief toezicht, namelijk:
  - Ondermelding van het aantal meldingsplichtige ongevallen;
  - Minder goed zicht op bedrijven die meermaals de wet overtreden door de manier van registreren.

Reactie

- In bijgaande beleidsreactie wordt hierop ingegaan, waarbij de ambitie van het kabinet met de Arbovisie 2040, te weten 'zero death' het kader vormt.

Verbetering aantal meldingen:

- De Arbeidsinspectie komt tot een schatting voor ondermelding van iets meer dan 50%. Dit percentage is gebaseerd op een vergelijking van ontvangen ongevalsmeldingen in het eigen systeem, geregistreerde arbeidsongevallen in het Letsel Informatie Systeem (LIS) van VeiligheidNL en de Nationale Enquête Arbeidsomstandigheden (NEA). De AR geeft aan dat de ondermelding mogelijk hoger ligt, dit op basis van enkele cijfers uit de NEA die wijzen op

een bandbreedte van 58-71%. De AR gaat daarbij bovendien uit van de bovengrens van 71%, waardoor de genoemde schattingen ver uiteenlopen.

- Los van de berekening is duidelijk dat meer gemeld moet worden. Bekendheid en onduidelijkheid over wie meldt in het geval een uitzendkracht een arbeidsongeval heeft, zijn redenen voor ondermelding volgens zowel de AR als de Arbeidsinspectie.
- De Arbeidsinspectie heeft al ingezet op meer bekendheid over de meldplicht van ongevallen via informatiesessies, artikelen in branchebladen, op de eigen site en via Arboportaal. Belangrijk is ook de nieuwe gedifferentieerde aanpak ongevalsonderzoek sinds 1 januari 2023. Het aantal ongevalsmeldingen is in 2023 iets hoger, namelijk 4%. De Arbeidsinspectie blijft inzetten op verbetering van het aantal meldingen en rapporteert over haar resultaten in jaarverslag en jaarlijkse ongevalsmonitor.
- De AR geeft terecht aan dat kwetsbare groepen als arbeidsmigranten en uitzendkrachten een verhoogd risico hebben op een ongeval en het niet melden ervan.
- Naar aanleiding van de Commissie Roemer wordt gewerkt aan het wetsvoorstel dubbele meldplicht waarbij naast de al bestaande meldplicht voor arbeidsongevallen van de inlener van de uitzendkracht ook de uitlener, het uitzendbureau, een meldplicht krijgt. Doel is dat vaker wordt gemeld, zeker voor deze kwetsbare groep van uitzendkrachten waaronder veel arbeidsmigranten. Streven is het wetsvoorstel op 1 januari 2026 in te voeren.
- Recidive:
  - De AR is van mening dat de Arbeidsinspectie door de gehanteerde manier van registreren mogelijk minder goed zicht heeft op bedrijven die meermaals de wet overtreden.
  - De Arbeidsinspectie geeft aan dat veelplegers hard worden aangepakt en bij zowel bij het risicogericht toezicht als de meldingen altijd gekeken wordt naar de bedrijfshistorie, ofwel de eerdere inspectie-inzet.
  - Het punt van de AR dat het registratiesysteem voor de inspecties van bedrijven en het systeem voor de boetes niet één op één aansluiten, is wel juist. Vanwege zorgvuldigheidswaarborgen heeft functiescheiding in het verleden aanleiding gegeven tot aparte systemen met elk een ander doel. Bij de vernieuwing van het boetesysteem integreert de Arbeidsinspectie deze systemen. Daarmee wordt de kans op dubbelingen en data inconsistenties kleiner.
  - Daarbij komt dat de juridische definitie van recidive zeer specifiek is. Hierdoor dient de Arbeidsinspectie altijd per individuele (formele) werkgever vast te stellen of écht van herhaling sprake is. Wanneer bijvoorbeeld door wijziging van de rechtsvorm de formele werkgever wijzigt, is er juridisch gezien geen grond voor aanmerking als recidive, ook niet bij eenzelfde (soort) overtreding.

Datum
22 maart 2024

Onze referentie

SV2?!